

MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET

Gyakorlati (projekt) vizsgafeladatok

középszint

2025. október-novemberi vizsgaidőszak

A1. CSATTANÓRA SZERVEZETT RÖVIDFILM KÉSZÍTÉSE

Európa hideg telein a házak nehezen fűthetők voltak. Ezért találták ki azt az ágyat, ahol köré építettek egy szekrényt, ahová elbújhatott az éjszaka hidege elől az ember, amikor kialudt a családi tűz.

Ezek az egy-két rekeszes szekrény ágyak a XVI. századtól évszázadokon át védték a nem klauszrofóbiás európaiakat az éjszakai fagytól. Akkor még igazi telek voltak, nem ritkán akár mínusz húsz vagy harminc fok is előfordult odakint.

Egyes helyeken egészen a huszadik századig használták, ami érthető, figyelembe véve a hideg európai teleket és a házakat, ahol a fűtést sokáig csak a fatüzelés jelentette.

Ma.hu 2024 dec.1

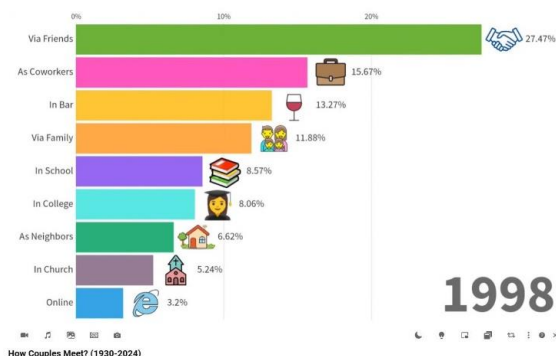
Készítsen *Az ágy* címmel 60-90 másodperc hosszúságú rövidfilmet, amely csattanóval zárul, és amelynek poénja egy szekrényágyhoz kapcsolódik! A film megvalósítását úgy kell elképzelni, hogy ahhoz ne legyen szükség valódi szekrényágy-szerkezetre.

Készítsen (a vizsgaleírásban előírt terjedelemben) munkanaplót, amelyben

- ismerteti munkája alapkoncepcióját!
- Térjen ki az alapszituáció és a csattanó megtervezésére, továbbá arra is, milyen mozgóképes eszközökkel kívánta elérni, hogy a csattanó poénként működjék!
- Mutassa be a filmkészítés folyamatát a megvalósítás során felmerült problémákra koncentrálni (a technikai és szervezési nehézségekre csak akkor térjen ki röviden, ha feltétlenül szükséges)!
- A munkanapló tartalmazza az elkészített anyaggal kapcsolatos önértékelését, figyelembe véve a feladatban megadott szempontoknak való megfelelést is!

A2. EGY INFOGRAFIKA ÁLTAL INSPIRÁLT MONTÁZSFILM KÉSZÍTÉSE

Készítsen 75–90 másodperces montázsfilmet (dinamikus, sok beállításból álló etűdöt), amely a párkapcsolatokhoz vezető ismerkedés változását mutatja be az elmúlt két évtizedben! A film kiindulópontja a mellékelt infografika, amely azt szemlélteti, hogyan alakultak az emberek ismerkedési szokásai 1930 és 2024 között. Montázsfilmjében a mozgókép eszközei segítségével fogalmazza meg annak a meglepő változásnak az élményét, hogy

még régen a baráti és családi kapcsolatok, a szomszédság vagy az iskolai közösségek voltak az ismerkedés elsődleges helyszínei, az utóbbi negyedszázadban (2001. szeptember 11. után, a Facebook, majd az okostelefonok, a közösségi médiaplatformok megjelenésével, és a pandémia következményeképpen is) az online tér vált dominánssá.

Nézze meg a feladathoz mellékelt infografikát, amely bemutatja, miképpen változott 1930 és 2024 között az, hogy az emberek hol találkoztak a párjukkal!

Montázsfilme tartalmazzon legalább 10 saját maga által készített, élőszereplős beállítást! A filmhez felhasználhat továbbá bármilyen más forrásból származó fotó- és mozgóképes archív anyagot is! Figyeljen arra, hogy a feladat nem a megadott infografikán látható adatok újabb feldolgozása, az csupán inspirációként szolgál az ismerkedés körülményeinek változásával kapcsolatos személyes benyomások, élmények filmes megfogalmazásához!

Készítsen (a vizsgaleírásban előírt terjedelemben) munkanaplót, amelyben

- a) ismerteti munkája alapkoncepcióját!
- b) Térjen ki a montázsfilmhez felvett, önállóan készített beállítások megtervezésének és a máshonnan származó konzerv-anyagok kiválogatásának szempontjaira! (A konzervanyagok forrását munkanaplójában jelölje meg vagy a montázsfilm terjedelmébe nem beszámító film végi feliratokban tüntesse fel!)
- c) Mutassa be a filmkészítés folyamatát a megvalósítás során felmerült problémákra koncentrálni (a technikai és szervezési nehézségekre csak akkor térjen ki röviden, ha feltétlenül szükséges)!
- d) A munkanapló tartalmazza az elkészített anyaggal kapcsolatos önértékelését, figyelembe véve a feladatban megadott szempontoknak való megfelelést is!

Az infografika forrása:

<https://www.youtube.com/watch?v=9b98vS1W2OE>

A3. HANGJÁTÉK-FORGATÓKÖNYV ÉS EGY JELENET ELKÉSZÍTÉSE

Olvassa el Karinthy Frigyes *Kalauz a köbön – Jegyzetek a Zeppelin argonautáiról* című írását, amelynek a főhőse Lehmann kapitány!

„Lehmann kapitány itt lakik Friedrichshafenben, kertes kis háza van, egyetlen szórakozása a kuglizás, este, bajor söröcske mellett, egy csendes kocsmában, ahol tegnap este vacsoráztam.

Szívből, büszkén nevetni ennek a kocsmának kocsmárosa látta csak Lehmann kapitányt olyankor, ha a furfangos teke kupán találja a bábkirálynőt, s kidönti testőrsége közül.”

Írjon legalább három jelenetből álló, minimum 3, maximum 4 A/4 oldal hosszúságú hangjáték-forgatókönyvet, amelynek helyszínei között szerepel egy kocsmá és a repülőtér Friedrichshafenben, és a cselekmény abban az időben játszódik, amikor a léghajó személyzete az íróval és a kormányzó fiával a fedélzetén felkészül az indulásra, majd elindul Magyarországra (az utazáson részt vett Horthy István is).

A feladat részeként a forgatókönyv alapján készítse el a hangjáték egyik jelentét – 120-180 másodperc hosszúságban!

Készítsen (a vizsgaleírásban előírt terjedelemben) munkanaplót, amelyben

- a) ismerteti munkája alapkoncepcióját!
- b) Térjen ki a hangjáték forgatókönyve elkészítésének szempontjaira, tisztázza a Karinthy-szöveghez való viszonyát!

- c) Mutassa be a hangjáték-jelenet elkészítésének folyamatát a megvalósítás során felmerült problémákra koncentrálni (a technikai és szervezési nehézségekre csak akkor térjen ki röviden, ha feltétlenül szükséges)!
- d) A munkanapló tartalmazza az elkészített anyaggal (a forgatókönyv és a megvalósított jelenet) kapcsolatos önértékelését, figyelembe véve a feladatban megadott szempontoknak való megfelelést is!

A Karinthy Frigyes-írás forrása:

<https://www.ponticulus.hu/rovatok/megcsapottak/karinthy-frigyes-kalauz-a-kobon.html#gsc.tab=0>

B1. EGY SIKERES TELEVÍZIÓS FORMÁTUM ELEMZÉSE

Készítsen a vizsgaleírásban előírt hosszúságú elemző esszét a *Sztárbox* című televíziós műsorról, amelyben értelmezi és bizonyítja vagy cáfolja Gould Ádám médiakutató alábbi állításait!

„Ez a program a figyelemgazdaság működési mechanizmusába illeszkedik. Azt tudjuk, hogy a figyelmet ebben a nagyon zajos, színes, vibráló médiakörnyezetben két eszközzel lehet nagyon hatékonyan felhívni, az egyik a szexualitás, a másik a fizikai erőszak. És ilyen értelemben ez a műsor a kortárs médiakörnyezetnek egyrészt tünete, másrészt a következménye. A műsor a fizikai erőszakot bagatellizálja, fikciós eszközöket használ, celeb médiahős narratívákat konstruál és ezáltal eltávolítja a valós erőszak következményeit és kockázatát a nézőktől. Nem véletlen, hogy sokan arról beszéltek, ez csak egy tévéműsor, olyan, mint egy film vagy egy videójáték.”

(Gould Ádám, médiakutató)

Elemzéséhez válasszon ki

- a) egy komplett epizódot a *Sztárbox* 2024-es vagy a 2025 szeptemberében induló új évadának kínálatából, továbbá
- b) legalább három, a műsorhoz kapcsolódó, más platformokon megjelenő bulvármédia-tartalmat (például közösségi média posztok, online hírek, videók, interjúk stb.)

Esszéjében részletesen vizsgálja meg, hogyan érvényesülnek, vagy miért vitathatók / cáfolandók a médiakutató által megfogalmazott állítások a választott médiaszövegek alapján!

A Gould Ádám-szöveg forrása:

<https://www.youtube.com/watch?v=lvUIUHraV3k>

Sztárbox-szöveg forrása:

<https://rtl.hu/sztarbox/2024/11/01/szuperdonto-versenyzok-gyoztes-mecsek-osszefoglalo>

B2. A FILMIDŐT ALAKÍTÓ FORMANYELVI ÉS/VAGY DRAMATURGIAI ESZKÖZÖK VIZSGÁLATA A *FLORIDA, PARADICSOM* CÍMŰ FILMBEN

Készítsen a vizsgaleírásban előírt hosszúságú elemző esszét, amelyben megvizsgálja, hogyan teremti és alakítja a filmidőt Jim Jarmusch *Florida, Paradicsom* (*Stranger than Paradise*) című filmjében! Induljon ki a film expozíciós szakaszából, majd az elemzéshez válasszon további két, az időformálás szempontjából különösen karakteresnek / meghatározónak érzett jelenetet! Mutassa be és értelmezze részletesen, hogyan használják a filmalkotók a filmidőt alakító eszközöket a *Florida, paradicsom* című filmben!

A Jim Jarmusch-film forrása:

A film az interneten elérhető pl.: <https://m.ok.ru/video/1847532391021>, de az alkotást kiadták dvd-n is.

B/3. EGY HAJDANI FILMHÍRADÓ-EPIZÓD ELEMZÉSE

Készítsen a vizsgaleírásban előírt hosszúságú komplex elemző esszét a *Koncert az óvoda tetején 1978-ban Újpalotán* című filmhíradó-epizódról! Előbb induljon ki kizárólag a látott anyag műfaji és formanyelvi jellemzőiből, majd vizsgálja azt médiatörténeti (és az azzal szorosan összefüggő társadalomtörténeti) szempontból! Térjen ki a megszólalók és fellépők szerepére is (járjon utána a híradó-részletben látható, illetve olvasható információknak) és vizsgálja meg az anyagot a hírérték, a megfogalmazás- és beszédmód szerint is!

A filmhíradó-epizód forrása:

<https://www.youtube.com/watch?v=N675wQPFk0>